

Guia didàctica

Cicle mitjà d'educació primària

www.cinemadretsinfants.cat

// Cicle de Cinema dels Drets dels Infants

A BARCELONA ELS INFANTS NO ESTEU SOLS
2020 - 2021

QUÈ FEM AMB MAISIE? Scott McGehee i David Siegel

Ajuntament de
Barcelona

ÍNDEX

PÀG.

<u>3</u>	1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS
<u>3</u>	1.1. Propòsit i enfocament
<u>4</u>	1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars
<u>6</u>	1.3. Drets a treballar
<u>6</u>	1.4. Marc legal relacionat
<u>9</u>	2. LA PEL·LÍCULA
<u>9</u>	2.1. Fitxa tècnica breu
<u>9</u>	2.2. Sinopsi de l'argument
<u>10</u>	2.3. Relacions entre pel·lícula, drets i competències bàsiques
<u>10</u>	2.3.1. Els drets vulnerats
<u>11</u>	2.3.2. Expressió no verbal d'emocions i sentiments
<u>11</u>	2.3.3. Autonomia i iniciativa personal
<u>12</u>	2.3.4. Valoració del joc com a mitjà de relació i divertiment
<u>12</u>	2.3.5. Identificació dels elements bàsics de l'organització social
<u>13</u>	3. PROPOSTA PEDAGÒGICA
<u>13</u>	3.1. Plantejament general
<u>13</u>	3.2. Per anar al cinema
<u>15</u>	3.3. Del cinema a l'aula
<u>18</u>	3.4. De l'aula al món
<u>18</u>	3.5. Recull de creacions escolars
<u>18</u>	3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat
<u>19</u>	4. MATERIAL COMPLEMENTARI
<u>19</u>	4.1. Enllaços d'interès
<u>19</u>	4.2. Bibliografia i filmografia

1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS

1.1. Propòsit i enfocament

La soledat és una qualitat humana que cal cultivar, preservar i respectar durant les diferents etapes de creixement, però sempre de forma adequada. Els drets de la infància ens remetent a la protecció i l'empareda dels nens i les nenes, i els nois i les noies que pateixen circumstàncies d'aïllament social i necessiten recursos per fer-hi front. Les institucions públiques han de garantir, de manera universal, la vivència sana de la soledat i la cerca de solucions quan es donen casos de solitud no desitjada. També hi juga un paper clau l'entorn immediat de cada infant i jove, sobretot la família i l'escola.

Amb el títol **A Barcelona els infants no esteu sols**, el Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI) de l'Ajuntament de Barcelona vol afavorir que els i les nenes, i els nois i les noies de Barcelona puguin connectar-se amb el seu jo interior, per comprovar les situacions que els provoquen isolament i amb quines estratègies poden abordar-ho. D'entrada, és crucial la certesa que sempre podran comptar amb una persona adulta, un servei o una institució que exerceixi funcions de guia i d'acollida.

L'edició 2020-21 del CCDI ofereix recursos per conèixer i debatre els drets dels infants vinculats a situacions i sensacions de **soledat** que viuen els nens i les nenes, i els nois i les noies de la ciutat. Han de saber on trobaran una mà que els acompanyi i els aculli. Els ajudarà partir de la legislació actual: Declaració Universal dels Drets Humans, Convenció sobre els Drets de l'Infant, Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, i Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona.

En el cas de cicle mitjà, la pel·lícula escollida és **Què fem amb Maisie?** A Nova York, aquesta nena de 6 anys és objecte dels litigis de divorci entre el seu pare i la seva mare. La mare és una estrella de rock i el pare un marxant d'art. Malgrat omplir-la de confort i atencions, saben ben poc d'estimar. La Maisie es passa la vida traginada entre una cangur i un cuidador que li brinden més amor que els seus progenitors. Una història molt gràfica per evidenciar la soledat de molts infants atrapats pel món adult.

El recorregut pedagògic va de l'aula al cinema, del cinema a l'aula i de l'aula a la vida quotidiana i a l'entorn dels nens i les nenes. Per facilitar-lo, el [web](#) disposa dels materials didàctics, les creacions de l'alumnat, i la informació sobre les sessions familiars, d'adolescents, i per a entitats socioeducatives i de lleure educatiu.

El **Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI)** és un programa educatiu que promou el Departament de Promoció de la Infància de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona, engegat l'any 2000 en col·laboració amb l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona.

L'edició **2020-21** del CCDI ofereix recursos per treballar a l'aula els **drets dels infants** relacionats amb la **soledat**.

1.2. Competències bàsiques i relacions curriculars

1. Competència social i ciutadana

- Valoració del joc com a mitjà de relació, de divertiment i d'ús del temps de lleure, i com a element de la realitat social i cultural.
- Valoració i acceptació de la pròpia realitat corporal i la dels altres.
- Identificació de les manifestacions culturals com a eines de cohesió social, i reconeixement dels drets i deures de la ciutadania.
- Acceptació positiva de l'altre i de la diversitat lingüística, cultural i de gènere, respectant les diferències amb una actitud receptiva.
- Foment del pensament autònom, l'actuació de forma coherent, la convivència i la responsabilitat ciutadana en un món global.

2. Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

- Consolidació de l'autoconeixement, l'autoestima i la capacitat d'autocrítica mitjançant el desplegament de diverses activitats.
- Expressió de sensacions i emocions personals, així com respecte davant de les dels altres. Manifestació d'empatia.
- Identificació i justificació d'hàbits d'higiene, de descans, d'exercici físic i d'alimentació variada i equilibrada per a una vida saludable.
- Reconeixement de situacions que poden comportar risc.

3. Competència d'aprendre a aprendre

- Foment del treball en grup mostrant una actitud de cooperació i participació responsable, acceptant les idees i aportacions dels i les altres amb respecte i tolerància.
- Promoció de la participació activa en els diàlegs o debats, aportant i defensant idees pròpies amb arguments raonats.
- Formulació de propostes d'activitats creatives en la gestió dels temps de lleure i implicació en la presa de decisions del grup.
- Identificació dels canvis en les persones al llarg del temps i de les diferents etapes personals. Ús de tècniques de registre i representació de la història pròpia i del passat familiar proper.
- Participació en la creació i interpretació de situacions que suposin comunicació corporal.

4. Competència digital

- Desplegament de cert domini dels dispositius digitals i les seves funcions bàsiques d'acord amb les tasques a realitzar.
- Utilització de diverses fonts i entorns digitals de forma individual o col·laborativa.

1. Competència social i ciutadana.
2. Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria.
3. Competència d'aprendre a aprendre.
4. Competència digital.
5. Competència comunicativa lingüística i audiovisual.
6. Competència artística i cultural.

5. Competència comunicativa lingüística i audiovisual

- Lectura, anàlisi i reconeixement dels elements clau de la narració i de relats audiovisuals adequats a l'edat.
- Exploració i diàleg entorn al que les imatges, les produccions audiovisuals i els objectes poden explicar del món i de nosaltres mateixos.
- Capacitat d'expressió, interpretació i comunicació mitjançant processos creatius amb diferents suports i formats.
- Elaboració de missatges creatius i crítics mitjançant associacions d'imatges, i d'imatges i sons. Possibilitat d'associació amb textos escrits.
- Sentit crític davant tot tipus de produccions audiovisuals.

6. Competència artística i cultural

- Aproximació al paper social i cultural de les exposicions culturals i d'art, del cinema, del teatre i dels mitjans de comunicació (publicitat, premsa, Internet) i de les produccions audiovisuals.
- Elaboració de propostes artístiques a resultes de la percepció sensorial, la imaginació, les experiències, la realitat, les idees i les emocions, tot preveient els recursos necessaris i les possibilitats dels materials, i avançant amb confiança i amb satisfacció en el procés de producció.
- Curiositat i gaudi vers la caracterització de personatges, el disseny i la creació d'imatges i relats utilitzant recursos, materials, tècniques i procediments diversos.
- Consciència del propi aprenentatge en els processos de la producció, creació i interpretació artística.

1.3. Drets a treballar

1. Dret dels infants a rebre atenció i estima en situacions de desemparament.
2. Dret dels infants a ser acompanyats d'una figura cuidadora si els seus progenitors no els donen l'atenció necessària per al seu creixement personal.

1.4. Marc legal relacionat

Declaració dels Drets de l'Infant

Principi 6. L'infant, per al desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, necessita amor i comprensió. Sempre que sigui possible, haurà de créixer a l'emparança i sota la responsabilitat de la seva mare i/o el seu pare i, en qualsevol cas, en un ambient d'afecte i de seguretat moral i material; llevat de circumstàncies excepcionals, l'infant de tendra edat no serà separat de la seva mare. La societat i les autoritats públiques tindran una cura especial envers els infants sense família o que estiguin mancats de mitjans adequats de subsistència.

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Article 9.1. Els estats membres vetllaran perquè l'infant no sigui separat dels seus pares contra llur voluntat, tret de quan les autoritats competents, d'acord amb la legislació i els procediments aplicables, decideixin que aquesta separació és necessària per a l'interès primordial de l'infant. Aquesta decisió pot ser necessària en casos especials, com quan els pares maltracten o abandonen l'infant o quan els pares viuen separats i s'ha de prendre una decisió sobre el lloc de residència de l'infant.

Article 9.3. Els estats membres han de respectar el dret de l'infant separat d'un dels seus pares o d'ambdós de tenir relacions personals i contacte directe amb tots dos regularment, tret de si això va contra el seu interès primordial.

Article 20.1. Un infant privat temporalment o permanentment del seu entorn familiar o quan per al seu interès primordial no es pugui permetre que hi romanguí, té dret a la protecció i l'ajuda especials de l'Estat.

Article 20.2. Els estats membres, d'acord amb les seves legislacions nacionals, han d'assegurar una atenció alternativa a aquest infant.

1. Dret dels infants a rebre atenció i estima en situacions de desemparament.

2. Dret dels infants a ser acompanyats d'una figura cuidadora si els seus progenitors no els donen l'atenció necessària per al seu creixement personal.

Article 20.3. Aquesta atenció pot comprendre, entre d'altres, l'acolliment familiar, la kafala de la llei islàmica, l'adopció o, si fos necessari, la col·locació en institucions apropiades per a l'atenció de l'infant. En considerar les solucions s'ha de prestar una especial atenció al fet que és desitjable que l'infant continuï la seva educació en el seu propi medi ètnic, religiós, cultural i lingüístic.

Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

Article 102. Definició i concepte

1. Als efectes del que estableix aquesta llei, s'entén per situació de risc la situació en què el desenvolupament i el benestar de l'infant o l'adolescent es veuen limitats o perjudicats per qualsevol circumstància personal, social o familiar, sempre que per a la protecció efectiva de l'infant o l'adolescent no calgui la separació del nucli familiar.

2. Són situacions de risc:

a) La manca d'atenció física o psíquica de l'infant o l'adolescent pels progenitors, o pels titulars de la tutela o de la guarda, que comporti un perjudici lleu per a la salut física o emocional de l'infant o l'adolescent.

b) La dificultat greu per a dispensar l'atenció física i psíquica adequada a l'infant o l'adolescent per part dels progenitors o dels titulars de la tutela o de la guarda.

f) El conflicte obert i crònic entre els progenitors, separats o no, quan anteposen llurs necessitats a les de l'infant o l'adolescent.

i) Qualsevol altra circumstància que, en el cas que persisteixi, pugui evolucionar i derivar en el desemparament de l'infant o l'adolescent.

Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona

Article 17. Treball i conciliació

2. Totes les persones tenen dret a disposar del seu temps de manera que sigui possible la conciliació de la vida personal, familiar i laboral.

Article 22. Infants i adolescents

Totes les persones menors d'edat tenen dret a tenir condicions d'existència que els permetin el seu desenvolupament integral.

En particular:

- a) Tenen dret a gaudir de la seva família en un marc de responsabilitat i protecció.
- b) Han de tenir garantits els recursos socials per al ple desenvolupament físic, mental, intel·lectual i ètic.
- c) Tenen dret a opinar i a expressar-se.
- d) Tenen dret a l'honor, a la intimitat, a la privacitat, inclosa la protecció de les dades que fan referència a la seva salut, física i mental.
- f) Tenen dret a la prevenció i l'atenció davant de situacions de discriminació, risc o desemparament.

Legislació autonòmica i local que regula els drets dels infants:

1. Catalunya

[Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència \(íntegra\).](#)

2. Barcelona

[Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona \(íntegra\).](#)

2. LA PEL·LÍCULA

2.1. Fitxa tècnica breu

Títol original: *What Maisie Knew*

Direcció: Scott McGehee i David Siegel

Guió: Nancy Doyne i Carroll Cartwright. Basat en la novel·la de Henry James *Lo que Maisie sabia*

Intèrprets: Onata Aprile, Julianne Moore, Steve Coogan, Joanna Vanderham, Alexander Skarsgård, etc.

País de producció: EUA

Any d'estrena: 2012

Durada: 99 minuts

Llargmetratge

Versió en català

2.2. Sinopsi de l'argument

A Nova York, la petita Maisie, de sis anys, és objecte dels litigis de divorci entre el seu pare i la seva mare. La Suzanna és una envellida estrella del *rock and roll* i en Beale un important comerciant d'art. Malgrat omplir-la de confort i d'atencions, saben ben poc d'estimar i sempre avantposen els seus compromisos professionals a tenir cura de la seva filla.

Un cop el divorci és efectiu, per aconseguir la custòdia de la nena, el pare es casa amb la cangur de la família, la Margo. Ella és qui continua ocupant-se de la Maisie, davant de l'absència constant del progenitor. La mare reacciona de forma similar per mirar de recuperar-ne la custòdia, i es casa amb un amic cambrer, en Lincoln. De la nit al dia i sense saber-ho per endavant, el nou marit de la Suzanna es converteix també en cuidador de la Maisie. Això sí, de tant en tant, ha de demanar ajuda a la Margo perquè no arriba a tot.

La Maisie es passa la vida traginada entre la mare, el padrastre, la madrastra i el pare, però els que li brinden més presència i amor són en Lincoln i la Margo, i la nena els acaba agafant molt d'afecte.

[Tràiler](#)

2.3. Relacions entre pel·lícula, drets i competències bàsiques

2.3.1. Els drets vulnerats

Una anàlisi de **Què fem amb Maisie?** des dels drets dels infants evidencia un clar conflicte entre els progenitors per la custòdia de la filla, i ofereix nombroses situacions en què el pare i la mare anteposen les seves necessitats, preferències i inquietuds a les de la nena. L'una i l'altre mostren una incapacitat flagrant per fer-se càrrec de la Maisie, arriben a utilitzar-la de moneda de canvi i la posen constantment en risc de xoc emocional.

La pel·lícula retrata la Suzanna i en Beale com dues persones egòlatres i incapaces d'estimar, que tracten la filla com un trofeu a conquerir i fins i tot per fer mal a l'altra part. La pugna judicial intenta resoldre el conflicte, i el jutge acaba donant la custòdia al pare, amb els corresponents permisos de visita a la mare. Les vides desordenades dels dos progenitors posen en evidència que la nena no és la prioritat de cap. En múltiples ocasions, la Maisie queda *penjada* a l'escola sense que ningú la vagi a recollir, a vegades se n'ha d'ocupar el porter de l'edifici on viu la mare, pare i mare s'absenten constantment i ni tan sols es reserven bé els dies de custòdia, etc.

Tant l'excangur de la família i nova dona del pare com el marit *exprés* que es busca la mare acaben donant a la nena l'estabilitat emocional que necessita, amb veritable atenció, estimació i amor. En algun moment, la Margo i en Lincoln també contribueixen al desori organitzat, quan se n'han de fer càrrec sense previ avís o aflora la precarietat amb què viuen.

La mare repeteix contínuament a la Maisie que ella és a qui més estima del món, però és incapaç d'anar més enllà d'omplir-la d'atencions i de solucionar-li confortablement l'existència. El pare no és tan explícit quant a sentiments, tot i que li és sempre simpàtic i generós, però sense dedicar-li massa temps.

La pel·lícula acaba qüestionant els lligams biològics com a estructuradors de la família, i apunta la necessitat d'un compromís afectiu sòlid que vagi més enllà del vincle estrictament maternal i parental. Evidencia clarament *la soledat* de la Maisie quan se'n fa càrrec la mare o el pare.

La mare repeteix contínuament a la Maisie que ella és a qui més estima del món, però és incapaç d'anar més enllà d'omplir-la d'atencions i de solucionar-li confortablement l'existència. El pare no és tan explícit quant a sentiments, tot i que li és sempre simpàtic i generós, però sense dedicar-li massa temps.

2. LA PEL·LÍCULA 2.3.2. Expressió no verbal d'emocions i sentiments

Tant a la novel·la com a la pel·lícula, la Maisie és una nena que observa més que actua. Malgrat que només té sis anys i sovint s'expressa amb silencis i la mirada, la Maisie sembla una bona observadora de la situació. Resignada i comprensiva, entén que la relació amb el pare i la mare no és del tot autèntica, que hi manca quelcom essencial.

La petita actriu que encarna la Maisie fa realment un paper extraordinari, amb una gran capacitat per passar de l'expressivitat continguda amb els seus progenitors, a l'alegria i el goig, quan està amb en Lincoln o la Margo. Grans moments del primer registre són quan la seva mare li reconeix que no sap com portar la situació, o quan la nena s'espanta davant de la cantant tensa i passada d'alcohol. També ho és l'escena del restaurant on el pare passa de considerar la possibilitat d'endur-se-la a viure amb ell a Anglaterra a, tot seguit, desestimar la idea (l'actor Steve Coogan també està superb).

La Maisie dona a entendre que percep perfectament el sentit íntim dels missatges subliminals que li envien el pare i la mare. En l'altre registre, l'[escena del pont](#) on juga a distància amb en Lincoln o la partida de *Monopoly* del final mostren una Maisie feliç i desinhibida.

2.3.3. Autonomia i iniciativa personal

Una vida extremadament confortable com la que aporten la Suzanna i en Beale a la seva filla cau en una sobreprotecció fins i tot perjudicial per a l'autorealització dels infants, perquè queda adormida i mancada d'estímuls de superació. No és ben bé el cas de la Maisie que, tot i deixar-se portar d'una casa a l'altra i anar com una baldufa d'unes mans a les altres, sembla ser conscient de la situació. Ella va prenent partit discretament fins a la decisió final.

La nena és massa petita per expressar-ho de manera explícita i extravertida, però es va *armant per dins*, prenent consciència de la seva situació i de la tria que farà quan se li presenti l'oportunitat de fer-ho. Aquest moment sorgeix al final, quan renuncia a la invitació de la mare d'endur-se-la de gira, i tria quedar-se amb la Margo i en Lincoln, amb qui se sent feliç.

Tant a la novel·la com a la pel·lícula, la Maisie és una nena que observa més que actua. Malgrat que només té sis anys i sovint s'expressa amb silencis i la mirada, la Maisie sembla una bona observadora de la situació. Resignada i comprensiva, entén que la relació amb el pare i la mare no és del tot autèntica, que hi manca quelcom essencial.

2. LA PEL·LÍCULA 2.3.4. Valoració del joc com a mitjà de relació i divertiment

Amb en Lincoln i la Margo, la Maisie gaudeix de la seva infantesa. En la fugida final a la casa de la platja, es diverteixen tots tres fent una partida de *Monopoly*, juguen amb la sorra i el mar, i planifiquen una sortida en barca que és motiu d'il·lusió suficient perquè la nena renunciï a anar-se'n amb la seva mare.

Aquesta alegria contrasta amb altres moments anteriors en què s'ha vist a la Maisie a les respectives habitacions de casa del pare i de la mare, ben carregades de joguines, però amb ella jugant tota sola. No es veu mai que ni el pare ni la mare juguin amb ella, mentre que amb en Lincoln i la Margo dibuixa, cuina, corre i salta o fa el pallaso al mig del carrer. La mare només li compra joguines i li consent tot. Hi ha una sola excepció de regal que fa il·lusió a la nena, quan sa mare li ofereix una tortugueta.

2.3.5. Identificació dels elements bàsics de l'organització social

Segurament els infants de cicle mitjà necessitaran un cert assessorament per entendre tot el que passa a les escenes del Palau de Justícia de Nova York. Potser per no allargar la història amb tecnicismes legals que trencarien el ritme i el plantejament més intimista del film, els directors ens presenten aquesta part de la trama el·lípticament, la qual cosa pot dificultar la comprensió dels infants.

Es tracta de situacions on es dirimeix la custòdia de la filla i de les quals només se'n mostra el resultat, de manera curta i precipitada. El veredicté es descobreix sempre a través de l'enuig de la mare, perdedora dos cops del litigi amb el pare.

També caldria emmarcar l'escena on l'assistenta social pregunta a la Maisie sobre la relació amb l'una i l'altre. Només amb una resposta de la nena, s'intueix que aquesta no ha fet cas al consell interessat de la mare de declarar temerari el comportament del pare, posant com a exemple que un dia la va fer *volar* fins al sofà mentre jugaven.

La pel·lícula no resol la trama, però s'intueix que la Margo i en Lincoln es convertiran en tutora i tutor de la Maisie.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.1. Plantejament general

La seqüència didàctica que proposem al voltant de la pel·lícula **Què fem amb Maisie?** es conforma de cinc moments educatius complementaris:

1. Activitat prèvia a l'aula (1 hora).
2. Anada al cinema per participar a la sessió de projecció.
3. Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 6 hores, com a màxim).
4. Acció de compartir al [web](#) les creacions de cada grup classe.
5. Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn.

3.2. Per anar al cinema

Abans de la projecció amb el vostre grup classe, us suggerim portar a terme una activitat a l'aula d'una hora de durada. Us proposem dos enfocaments per triar el que més us convingui o bé idear-ne un altre:

1. Pluja d'idees i debat

L'activitat comença amb una pluja d'idees (20') sobre les qüestions clau a treballar amb el film **Què fem amb Maisie?**.

En un primer moment, es recomana posar en comú els drets dels nens i les nenes que explora la pel·lícula. Tot seguit, pot iniciar-se una reflexió conjunta que permeti abordar algunes d'aquestes quatre qüestions:

1. Quan ens agrada la soledat i quan preferim tenir companyia?
2. En quines situacions ens hem trobat sols o soles i no hauríem volgut que fos així?
3. Com hem reaccionat cada un o una de nosaltres?
4. Ho hem explicat? A qui li diríem i a qui no?
5. Quins espais i quines persones ens ofereixen tranquil·litat, protecció i acompanyament?

Totes les aportacions anirà bé recollir-les a la pissarra, almenys una de cada alumne o alumna, i procurar organitzar-les temàticament. Com més ordenades estiguin les contribucions, molt millor. També és interessant adreçar l'alumnat a parlar-ne abans a casa i així venir a classe amb alguna idea sobre els temes plantejats.

1. Quan ens agrada la soledat i quan preferim tenir companyia?
2. En quines situacions ens hem trobat sols o soles i no hauríem volgut que fos així?
3. Com hem reaccionat cada un o una de nosaltres?
4. Ho hem explicat? A qui li diríem i a qui no?
5. Quins espais i quines persones ens ofereixen tranquil·litat, protecció i acompanyament?

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

En base a les idees recollides, es prepararà un debat amb el grup classe subdividit en dos equips prou equilibrats (nens/nenes, destresa en l'expressió, seguretat en un mateix o una mateixa, etc.). Abans d'encetar el debat, anirà bé decidir conjuntament i apuntar a la pissarra quin serà el primer tema a discutir de tot el que hagi sortit a la pluja d'idees (5').

Per començar, primer farà tres aportacions l'equip 1 i després l'equip 2. A partir d'aquí ja s'obrirà el torn de paraules indistintament i es coordinarà per part del professorat. Per tancar-lo, cada equip aportarà alguna cosa que ha après de l'altre equip (20').

En acabar l'activitat convé fer una reflexió de tancament que es troba explicada en el punt [3 d'aquest apartat](#).

2. Debat i creació d'un joc de rols

L'activitat s'inicia amb una pluja d'idees sobre les concepcions prèvies de l'alumnat al voltant d'alguns dels temes centrals de la pel·lícula **Què fem amb Maisie?**:

1. Quan ens va bé estar sols o soles i quan volem companyia?
2. En quines situacions ens hem trobat sols o soles i no hauríem volgut que fos així?
3. Com ens sertim en soledat quan preferim tenir companyia? Amb qui en podem parlar?
4. Quan i on trobem tranquil·litat, protecció i acompanyament?

S'aconsella anar recollint a la pissarra tot el que surti. Per exemple, va bé que ho faci un alumne o una alumna diferent cada cop que s'obri un tema. Cal apuntar almenys una aportació de cada alumne/a (10'). Entre tot el que s'hagi recollit i encara amb el gran grup, és convenient fer una pausa per reagrupar les aportacions per temes (5').

Tot seguit, arriba el moment d'organitzar el grup classe en cinc o sis equips el més equilibrats i adequats possible per al treball conjunt. Cada subgrup tria un dels temes que hagi sortit de la pluja d'idees i se centrarà a desenvolupar-lo (10').

Quan cada equip té acordada la temàtica a treballar, el professorat els proposa que ara s'inventin un personatge (un nen o una nena) que s'hi trobi immers. Han de fer-ho comptant amb idees de tots i totes. Per crear cada personatge del joc de rols, primer hauran de definir la seva situació i després establir a quin repte s'enfronta. Per exemple: "L'Èric és (...) i li agradaria (...) però a casa seva (...)". D'aquesta manera cada subgrup definirà el cas d'algú i entre tots dissenyaran un joc de rols (20').

*Després de fer l'activitat escollida convé fer una reflexió de tancament. Aquesta pot servir per estructurar el contingut de l'aportació que farà cada grup classe a la sala de cinema. Al final de la sessió, el professorat pot presentar la sinopsi i el [tràiler](#) del film **Què fem amb Maisie?***

1. Quan ens va bé estar sols o soles i quan volem companyia?

2. En quines situacions ens hem trobat sols o soles i no hauríem volgut que fos així?

3. Com ens sertim en soledat quan preferim tenir companyia? Amb qui en podem parlar?

4. Quan i on trobem tranquil·litat, protecció i acompanyament?

3. En acabar l'activitat

Després d'haver realitzat l'activitat escollida, convé fer una reflexió de tancament. Aquesta pot servir per estructurar el contingut de l'aportació que farà cada grup classe a la sessió de cinema. Per tant, cal seleccionar dos portaveus, preferiblement un nen i una nena (10').

Al final de la sessió, el professorat pot presentar la sinopsi i el [tràiler](#) del film **Què fem amb Maisie?** (5').

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context de la pel·lícula i els drets a treballar, per preparar la projecció entre tots i totes. Així mateix, és una bona oportunitat per extreure els elements clau que, en veu de dos portaveus, cada grup classe aportarà a la posada en comú.

3.3. Del cinema a l'aula

Creem històries que parlin de soledat

Després d'anar a veure el film, proposem portar a terme una activitat de creació a l'aula que es basa a subdividir el grup classe en cinc equips de treball. Poden ser els mateixos de l'activitat prèvia si s'ha optat per la segona opció.

El punt de partida és que cada subgrup triï i tracti algun aspecte dels drets dels infants que han sortit reflectits a **Què fem amb Maisie?**:

1. Dret dels infants a rebre atenció i estima en situacions de desemparament.
2. Dret dels infants a ser acompanyats d'una figura cuidadora si els seus progenitors no els donen l'atenció necessària per al seu creixement personal.

Cada equip pot expressar la defensa del tema escollit mitjançant una història inventada que es defineixi amb aportacions de tots i totes. En un primer moment, es tracta de redactar-la però després seria bo que la plasmin en un guió il·lustrat (*storyboard*) o un ràdio-conte. Els guions il·lustrats constarien d'entre 5 i 8 dibuixos o fotografies que fins i tot es podrien muntar en un sol document de presentació. Els ràdio-contes convindria interpretar-los a diverses veus i lliurar cadascun en un arxiu d'àudio per separat.

En cas de l'opció gràfica, si és possible optar per un format digital, després resultarà més senzill compartir les creacions finals al [web](#), però sempre hi ha l'opció d'escanejar-les o fotografiar-les.

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context de la pel·lícula i els drets a treballar, per preparar la projecció entre tots i totes.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

Amb l'elaboració d'aquestes històries inventades en forma de guió il·lustrat o ràdio-conte, s'ofereix a l'alumnat la possibilitat de treballar de forma creativa els drets dels infants i el film, així com aprofundir en el debat generat a l'aula abans d'anar al cinema i també a la sala amb les aportacions de totes les escoles.

És possible desenvolupar aquesta activitat en una sola sessió d'una hora de classe si prèviament s'organitzen els equips, es tria quin aspecte dels drets proposats tracta cadascun i s'orienten els temes amb les qüestions sorgides en el visionat del film i les posades en comú prèvia i posterior. Aleshores es pot dedicar la meitat de la sessió a què els cinc subgrups, en paral·lel, creïn i redactin les històries inventades, i l'altra meitat a plasmar cada relat en un guió il·lustrat o un ràdio-conte.

Ara bé, si és possible, recomanem que l'activitat de creació a l'aula agafi un tractament més transversal al currículum i es pugui desplegar en diverses sessions. La durada ideal és entre un mínim de tres i un màxim de sis hores lectives. Així es dona pes als drets a treballar i l'anàlisi del film, la reflexió individual i col·lectiva, l'elaboració i la posada en comú de les creacions en grup, i la recollida de les idees que vagin sorgint al llarg del procés.

QUADRE RESUM: DEL CINEMA A L'AULA*

DURADA	PROCEDIMENTS	CONTINGUTS
1 hora	Creació dels subgrups i distribució de tasques. Proposta d'optar pel guió il·lustrat o el ràdio-conte.	Tria i immersió de cada equip en algun aspecte dels drets dels infants a treballar. Diferències entre un guió il·lustrat i un ràdio-conte.
1 hora	Treball per equips. Reflexió per crear un punt de vista comú sobre algun aspecte dels drets que surten reflectits al film.	Pluja d'idees i presa de decisions per trobar un consens i inventar una història conjunta. Redacció d'una sinopsi del relat per part de cada subgrup.
1 a 2 hores	Treball per equips per concebre i elaborar cada un dels guions il·lustrats o bé dels ràdio-contes.	Definició de tot l'argument (vinyetes o diàlegs) de cada història en funció del suport expressiu escollit. Creació dels esbossos de cada guió il·lustrat o primers assajos dels ràdio-contes.
1 a 2 hores	Es pot fer servir un programa informàtic per organitzar la seqüència del guió il·lustrat. Per gravar el ràdio-conte, es poden utilitzar diferents suports, convèncer un arxíu d'àudio per a cada peça.	En el cas del guió il·lustrat, realitzar de 5 a 8 dibuixos o fotografies que conformin la història. En el cas del ràdio-conte, darrers assajos d'interpretació dels guions i enregistrament d'un equip darrere l'altre.

*Aquesta activitat es pot fer en una sola sessió, però es proposa un desplegament més minuciós per aprofundir en els drets a treballar a l'aula.

3.4. De l'aula al món

Un cop realitzada l'activitat de creació a l'aula i enviats els resultats per publicar-los al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#), us suggerim alguna petita acció per portar a terme en col·laboració amb les famílies del vostre alumnat. L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos de situacions d'aïllament i de soledat no volguda que podeu arribar a viure a la vostra edat.
2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa la protecció contra l'aïllament i el desemparament per a nens i nenes de la vostra edat.
3. Compartir a l'aula contes de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **A Barcelona els infants no esteu sols**.

Si és possible, us aconsellem que visiteu amb l'alumnat l'apartat [Creacions escolars del web](#) i proposeu a les famílies entrar-hi.

3.5. Recull de creacions escolars

Un cop finalitzada l'activitat creativa a l'aula, cada grup classe ens farà arribar les creacions dels seus subgrups de treball per email, Dropbox, WeTransfer o similar. Així anirem organitzant els resultats aportats per part de cada escola i els compartirem al [web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#).

Des de l'apartat [Creacions escolars](#), podreu accedir tant als vostres treballs de creació com als de la resta d'escoles participants, que estaran organitzats per nivells educatius.

Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat

Quan ja hàgiu portat a terme amb l'alumnat totes les passes de la seqüència didàctica plantejada, us enviarem per correu electrònic un qüestionari d'avaluació que podreu omplir directament en línia. Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

Us agraïm la vostra col·laboració en acompanyar el treball reflexiu i creatiu dels drets dels infants als centres escolars i esperem les vostres aportacions per anar millorant any rere any.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos de situacions d'aïllament i de soledat no volguda que podeu arribar a viure a la vostra edat.

2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa la protecció contra l'aïllament i el desemparament per a nens i nenes de la vostra edat.

3. Compartir a l'aula contes de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **A Barcelona els infants no esteu sols**.

4. MATERIAL COMPLEMENTARI

4.1. Enllaços d'interès

Podeu trobar més informació a:

- [Web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#)
- [Web d'Infància de l'Ajuntament de Barcelona](#)

Textos legislatius al web de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona (lectura fàcil):

- [Declaració Universal dels Drets Humans](#)
- [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#)
- [Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#)

Altres:

- [Llei Orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència](#)
- [Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#)
- [Observatori dels Drets de la Infància](#)
- [Observatori de la soledat de Barcelona](#)
- [La solitud en nens i adolescents: factors implicats i conseqüències](#)
- [Ciutat Cuidadora](#)
- [Clip 1 Discussió del pare i la mare per la custòdia de la Maisie](#)
- [Clip 6 La Maisie i en Lincoln jugant al pont](#)
- [Clip La Margo i en Lincoln recollint la Maisie a l'escola](#)

4.2. Bibliografia i filmografia

Bibliografia

- de Kinder, J. (2015). *Vermell o per què el bullying no és cap broma*. Sant Feliu de Guíxols: Tramuntana
- Kiss, K. i Urberuaga, E. (2005). *¿Qué hace un cocodrilo por la noche?* Madrid: Kókinos
- Lobe, M. (2002). *La abuelita en el manzano*. Barcelona: Joventut
- Llenas, A. (2016). *Laberint de l'ànima*. Barcelona: Fanbooks. Grup 62

Filmografia

- *Arrietty y el mundo de los diminutos*. Hiromasa Yonebayashi (dir.). Japó, 2010
- *El recuerdo de Marnie*. Hiromasa Yonebayashi (dir.). Japó, 2014
- *James y el melocotón gigante*. Henry Selick (dir.). EUA, 1996

